

PODLASKA
OKRĘGOWA
I Z B A
INŻYNIERÓW
BUDOWNICTWA

cena 4,50 zł (w tym 0% VAT)
Indeks 38657X
PKWiU 22.13.10-00.29

BIULETYN INFORMACYJNY

Nr 4⁽⁷⁾/2004

55 lat Politechniki Białostockiej

– str. 10

Maszyny na miarę Unii – str. 12–13

IV Forum Energetyczne

– Termoozczędność – str. 14

Zambrowskie Ciepłownictwo i Wodociągi – spółka z udziałem miasta Zambrowa zarządza unikatową w skali kraju oczyszczalnią ścieków – str. 8–9

GRUDZIEŃ 2004
BIAŁYSTOK

Budowa Osiedla Mieszkaniowego
„Słoneczny Stok” w Warszawie.
Realizowana przy wykorzystaniu szalunków
firmy Palisander w 2004 roku.

SZALUNKI

WYNAJEM SPRZEDAŻ

palisander

ul. Elewatorska 13/19
15-620 Białystok

tel. (0-85) 662-74-87

tel./fax (0-85) 663-68-16

fax (0-85) 663-68-03

www.palisander.com.pl

e-mail: biuro@palisander.com.pl

Spokojnych i Radosnych Świąt Bożego Narodzenia

oraz pomyślności

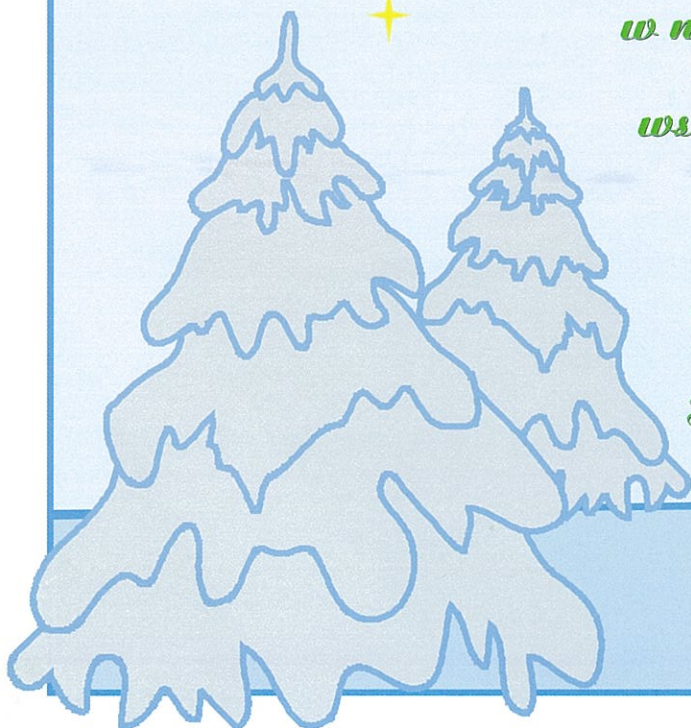
w nadchodzącym Nowym Roku

wszystkim naszym Czytelnikom

życzy

Podlaska Okręgowa Izba

Inżynierów Budownictwa

W NUMERZE

Stawka bez zmian

Wszystko o składkach członkowskich

2

Ochrona odgromowa w różnorodnych obiektach budowlanych.

Szkolenia w Podlaskiej Okręgowej Izbie Inżynierów Budownictwa

2

Uczyć przyszłościowo

55 lat istnienia Politechniki Białostockiej w Białymstoku

3

Buduj legalnie

Investycyjny proces budowlany w świetle przepisów Prawa budowlanego i wymagań Unii Europejskiej

4-7

Mały mercedes wśród trzciny

Zambrowskie Ciepłownictwo i Wodociągi – spółka z udziałem miasta Zambrowa zarządza unikatową w skali kraju oczyszczalnią ścieków

8-9

Stosowanie i numeracja Polskich Norm

Podlaska Okręgowa Izba Inżynierów Budownictwa przypomina

10-11

Maszyny na miarę Unii

Rozmowa z Aleksym Romanowiczem z firmy Palisander w Białymstoku

12-13

Energobus

IV Forum Energetyczne – Termooszczędność

14

Budować bezpiecznie

Posiedzenie Rady Ochrony Pracy

15

Rozporządzenie o wyrobach budowlanych

Zmiany w przepisach budowlanych

15

Na cyklicznych Posiedzeniach Prezydium podejmuje niezbędne uchwały oraz rozwiązuje bieżące problemy Podlaskiej Izby. Na zdjęciu – Posiedzenie Prezydium Rady POIIB w dniu 26 października 2004 r.

ZDANIEM PRZEWODNICZĄCEGO...

Koleżanki i Koledzy!

W bieżącym roku minęła połowa kadencji funkcjonowania organów statutowych Podlaskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa. Można stwierdzić, że przeszliśmy przez trudny okres organizacyjny.

Na początku nikt nie przewidywał, że zakres obowiązków będzie ciągle się zwiększał. W najbliższym czasie mają przejść do Izby procedury nadawania uprawnień pracownikom telekomunikacji i kolei.

Wszystkie organy Izby weszły w rytm wykonywania obowiązków statutowych, w tym niestety, również pojawiły się skargi na naszych członków, które w trybie administracyjnym rozpatrywane są przez Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej i Sąd Dyscyplinarny. Okręgowa Komisja Kwalifikacyjna w listopadzie br. przeprowadzi czwartą już sesję egzaminacyjną na uprawnienia budowlane. Przygotowanie zestawu pytań egzaminacyjnych i zamieszczenie ich w Internecie stworzyło zdającym korzystniejsze warunki do przygotowania się do egzaminu.

Coraz większe zainteresowanie przejawiają kandydaci do Izby, którzy podejmują czynności w celu otrzymania w przyszłości uprawnień budowlanych. Należy podkreślić, że wśród osób tych są, i to dość liczni, studenci IV roku kierunków budowlanych Politechniki Białostockiej.

Kontynuujemy szkolenia dla naszych członków i chcemy, aby wszyscy należący do Izby mogli bezpłatnie korzystać z tej

formy doskonalenia zawodowego. Przy doborze tematyki szkoleń jesteśmy otwarci na zgłoszenia i propozycje naszych członków.

Dużą uwagę przywiązujemy do naszego „Biuletynu”, w którym informujemy o aktualnych zdarzeniach w Izbie, a ponadto podejmujemy tematy techniczne z terenu naszego województwa, w celu zaprezentowania najciekawszych realizacji w sferze budownictwa, ochrony środowiska itp. Sądzymy, że informacje o tych osiągnięciach stwarzają dodatkową satysfakcję naszym członkom uczestniczącym w realizacji przedstawionych inwestycji.

Chcemy być otwarci na problemy naszych członków, z drugiej zaś strony zależy nam na przybliżeniu aspektów działalności Izby w celu pozyskania wzajemnego zaufania. Zdajemy sobie sprawę, że wiele trudnych kwestii pozostaje do rozwiązania. Dotyczy to zwłaszcza skutecznych zmian w przepisach prawa budowlanego i innych aktach prawnych. Wnioski naszych członków w tym zakresie są coraz częściej zauważalne. Przekłada się to na coraz większą liczbę wniosków PIIB uwzględnianych przy nowelizacji Prawa budowlanego.

Podjęliśmy rozmowy z Okręgową Izbą Architektów, z której przedstawicielami, dostrzegamy potrzebę wypracowania jednoznacznych interpretacji w zakresie uprawnień naszych członków oraz architektów, szczególnie w sferze projektowania obiektów kubaturowych.

*mgr inż. Ryszard Dobrowolski
Przewodniczący Rady POIIB*

Biuro Podlaskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa

ul. M. Skłodowskiej-Curie 2
15-097 Białystok
tel.: (085) 742 49 30, 742 49 55
fax.: (085) 742 49 45
e-mail: pdl@piib.org.pl
Godziny pracy Biura:
poniedziałek: 10⁰⁰-18⁰⁰
wtorek: 8⁰⁰-18⁰⁰
środa: 8⁰⁰-16⁰⁰
czwartek: 8⁰⁰-18⁰⁰
piątek: 8⁰⁰-16⁰⁰

▼ **Dyżury Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Podlaskiej OIIB:** pierwszy i trzeci poniedziałek miesiąca w godz. 16³⁰-17³⁰

▼ **Dyżury członków Rady POIIB** odbywają się w poniedziałki w godz. 15³⁰-17⁰⁰ w Biurze Izby:

Przewodniczący Rady POIIB Ryszard Dobrowolski – I poniedziałek miesiąca;
Sekretarz Rady POIIB Bogdan Gawrychowski – II poniedziałek miesiąca;
Zastępca Przewodniczącego Rady POIIB Karol Jurkowski – III poniedziałek miesiąca;

Zastępca Przewodniczącego Rady POIIB Grażyna Sykała – IV poniedziałek miesiąca;

Skarbnik Rady POIIB Stanisław Uściłko – V poniedziałek miesiąca.
Jednocześnie informujemy, że w święta i dni wolne od pracy dyżury nie odbywają się.

▼ **Dyżury punktu konsultacyjnego POIIB w Łomży**

LRFSNT-NOT
18-400 Łomża, ul. Polowa 45
tel.: (086) 216 64 72
Dyżurujący:
Bogdan Laskowski: 14.12;
Tadeusz Smoliński: 28.12;
Gilbert Okulicz-Kozaryn: 7.12;
Jerzy Bukowski: 30.11, 21.12;
Dyżury pełnione są we wtorki w godzinach: 15³⁰-17⁰⁰.

▼ **Dyżury punktu konsultacyjnego POIIB w Suwałkach**

SBP „Projekt-Suwałki”
16-400 Suwałki, ul. T. Kościuszki 79
tel./fax (087) 566 32 78, (087) 565 38 99
Dyżury odbywają się co drugi czwartek (2.12, 16.12, 30.12) w godzinach: 16³⁰-18⁰⁰.

Ostatnie w tym roku posiedzenia Rady POIIB odbędą się 14 grudnia 2004 r. godz. 16⁰⁰

Stawka bez zmian

Wysokość składek członkowskich i składek na ubezpieczenie grupowe OC oraz sposób ich regulowania w roku 2005 nie ulega zmianie (Uchwała Nr 24 III Krajowego Zjazdu PIIB).

Wznawianie członkostwa w roku 2005

Zgodnie z „Zasadami gospodarki finansowej Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa na rok 2005” uchwalonymi przez III Krajowy Zjazd PIIB w Warszawie 18-19 czerwca 2004 r., od dnia 1 stycznia 2005 r., Okręgowa Rada będzie mogła zwolnić z „opłaty wpisowej” osoby, które zawiesiły członkostwo na własną prośbę. Będzie to pewnego rodzaju wyjątek od obowiązującej nadal zasady pobierania – przy wznowianiu członkostwa – „opłaty wpisowej” w wysokości 100 złotych.

Zmiany w wydawaniu zaświadczeń

Biuro Podlaskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa wyjaśnia zmianę trybu wydawania zaświadczeń o członkostwie. Pismem z dnia 18 czerwca 2004 r. Dyrektor Krajowego Biura PIIB zwrócił się do Izb Okręgowych z prośbą o „nie wydawanie zaświadczeń o członkostwie na podsta-

wie kopii dowodu wpłaty na Izbę Krajową i ubezpieczenia OC, bez uprzedniego sprawdzenia wpływu na indywidualnym koncie w internetowej bazie PIIB”.

Z nadsyłanych przez poszczególne biura OIIB potwierdzeń wpłat wynika, że w wielu przypadkach wpłaty nie dotarły na konto Krajowej Izby. Zgodnie z wyjaśnieniami banku prowadzącego obsługę rachunku bieżącego Krajowej Izby, wpłaty te zostały zwrócone do wpłacających na skutek błędów w dyspozycji przedstawionej bankowi.

Mając na uwadze powyższe, w przypadku konieczności poniesienia opłaty OC i składki na Radę Krajową, zaświadczenie o członkostwie zostanie wydane przez Biuro Podlaskiej OIIB dopiero z momentem wpływu ww. należności na konto Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa.

Przypominamy

Przypominamy o obowiązku wpłacania składek członkowskich i składek na ubezpieczenie OC do 15 dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego zaczyna się kolejny okres składkowy.

O podjęciu przez Radę POIIB uchwał o przyjęciu, zawieszeniu, wznowieniu lub skreśleniu z listy członków decyduje data wpływu składek członkowskich na rachunek POIIB.

Uwaga elektrycy!

SZKOLENIE

Dnia 11 grudnia br. w sali konferencyjnej Domu Technika, przy ul. Skłodowskiej 2 w Białymstoku odbędą się organizowane przez Podlaską Okręgową Izbę Inżynierów Budownictwa, **bezpłatne szkolenie** dla członków Izby na temat:

**Ochrona odgromowa w różnorodnych obiektach budowlanych
Aktualne wymagania normalizacyjne**

Początek wykładu o godzinie 10-ej

Zgłoszenia zainteresowanych osób Biuro Podlaskiej OIIB przyjmuje pod nr tel. (085) 742 49 30 lub 742 49 55
Serdecznie zapraszamy wszystkich chcących doskonalić się zawodowo w tej formie

55 lat istnienia Politechniki Białostockiej w Białymstoku

Uczyć przyszłościowo

Największa, bo kształcąca ponad 15,5 tysięcy studentów, uczelnia techniczna w północno-wschodnim makroregionie, świętuje swoje 55-lecie istnienia. Jednym z najprężniejszych jej wydziałów jest budownictwo i inżynieria środowiska. Główne uroczystości rocznicowe obchodzone były w połowie października wraz z inauguracją nowego roku akademickiego.

Najważniejszym punktem jubileuszu była konferencja rektorów polskich uczelni technicznych, poświęcona rozwojowi kształcenia technicznego w naszym kraju. W Białymstoku gościli rektorzy 24 polskich i zagranicznych uczelni technicznych, przedstawiciele Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. Rektorzy rozmawiali głównie o zmianach w szkolnictwie wyższym, nowej ustawie, pieniądzech na naukę oraz o tym, czego uczyć, by studenci nie mieli problemów ze znalezieniem pracy.

– Młodzi ludzie, którzy teraz zaczynają naukę skończą ją w 2009 roku, a „środek ciężkości” ich kariery zawodowej przypadnie na lata 2020–2030. Ucząc, musimy patrzeć w przyszłość, przewidywać technologię tych lat – podkreślali rektorzy.

Oczekiwania nauczycieli i studentów ma spełnić nowelizacja ustawy o szkolnictwie wyższym, którą prezydent podpisze prawdopodobnie jeszcze do końca tego roku.

W program obchodów 55-lecia włączona została też inauguracja nowego roku akademickiego 2004/05.

– Dziś, po ponad półwieczu istnienia Politechnikę tworzy sześć wydziałów w Białymstoku: architektura, budownictwo i inżynieria środowiska, elektryczny, mechaniczny, zarządzanie i informatyka oraz trzy

zamięscowe: budownictwo w Augustowie, mechanika w Suwałkach i zarządzanie środowiskiem w Hajnówce. Mamy 12 kierunków studiów i stale się rozwijamy – charakteryzuje uczelnię **Michał Bołtryk**, rektor Politechniki Białostockiej. – Mamy też bardzo utalentowaną, zdolną młodzież. Studenci z roku na rok są coraz bardziej ambitni. Potwierdzają to liczne sukcesy w konkursach i osiągnięcia naukowe poszczególnych wydziałów.

Politechnika Białostocka znana jest w całym kraju, a nawet poza granicami m.in. dzięki organizowanym od 1993 roku targom i cyklicznym seminarium budowlanym pod nazwą Forum Budownictwa. Majowe Forum jest jedyną tego typu imprezą wystawienniczą organizowaną przez wyższą uczelnię. Organizatorem jest oczywiście wydział budownictwa.

Dzisiejszy Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska powstał w 1951 roku jako Wydział Budowlany i początkowo kształcił studentów jedynie w systemie wieczorowym. Dnienne studia magisterskie na tym wydziale zaczęły się odbywać od 1973 roku.

Aktualnie wydział kształci studentów na czterech kierunkach: budownictwo, inżynieria środowiska, ochrona środowiska i rolnictwo.

Przy okazji święta uczelni dokonano też uroczystego otwarcia nowego budynku wydziału elektrycznego zlokalizowanego przy ul. Wiejskiej – dotychczas mieścił się on przy ul. Grunwaldzkiej.

W uroczystości wzięł udział Tadeusz Szulc – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu.

WARTO WIEDZIEĆ

Przypomnijmy krótko, iż Politechnika jako Prywatna Wieczorowa Szkoła Inżynierska została założona przez białostocki Oddział Naczelnej Organizacji Technicznej w Białymstoku w grudniu 1949 roku. W tym czasie Białystok był w 80 proc. zniszczony działaniami wojennymi. Zaistniała więc silna potrzeba odbudowy regionu. Dzięki staraniom siedmiu inżynierów NOT-u rozpoczęło się tworzenie uczelni technicznej.

W 1951 roku nastąpiło upaństwowienie uczelni, została ona podporządkowana Ministerstwu Szkolnictwa Wyższego. W latach 60. nastąpił jej gwałtowny rozwój. Szkoła otrzymała zgodę ministerstwa na prowadzenie studiów dziennych i zaocznych oraz kursów magisterskich. W 1974 roku Wyższa Szkoła Inżynierska została podniesiona do rangi uczelni akademickiej. Utworzone zostały nowe specjalności zawodowe. Politechnika stała się zapleczem naukowo-badawczym dla regionu.

Barbara Klem

Buduj legalnie

Podstawowym aktem prawnym regulującym inwestycyjny proces budowlany jest ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane¹, która po wejściu w życie z dniem 1 stycznia 1995 r. w miejsce dotychczasowej ustawy z 1974 r. była już ponad dwudziestokrotnie nowelizowana.

Normuje ona nie tylko całokształt działalności budowlanej obejmującej sprawy projektowania, budowy i rozbioru oraz utrzymania (w tym dot. remontów i zmiany sposobu użytkowania) obiektów budowlanych, ale także ustala zasady działania organów administracji państwowej w tych dziedzinach i procedury postępowania, a przede wszystkim określa obowiązki i prawa wszystkich uczestników tego procesu budowlanego.

Najbardziej obszerna nowelizacja obejmująca około 70% przepisów prawa budowlanego wprowadzona z dniem 11 lipca 2003 r. ustawą z 27 marca 2003 r.² oraz wydanymi na jej podstawie nowymi rozporządzeniami Ministra Infrastruktury^{3,4,5,6,7,8} została uzupełniona kolejną nowelizującą ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane (Dz.U. Nr 93, poz. 888)⁹, która weszła w życie z dniem 31 maja 2004 r. z wyjątkiem przepisu dot. wymierzania kary z tytułu nielegalnego użytkowania obiektu budowlanego wybudowanego przed 31 maja 2004 r., który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2005 r.

Ponadto kilka przepisów Prawa budowlanego z 2003 r. zostało zmienionych zupełnie nową ustawą o wyrobach budowlanych z dnia 16 kwietnia 2004 r.¹⁰, która z dniem 1 maja 2004 r. uchyliła art. 10a dot. bezpieczeństwa produktów oraz zmodyfikowała art. 10 ograniczając go tylko do jednego ogólnego przepisu zobowiązującego do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych, wyłącznie wyrobów budowlanych wytworzonych w celu zastosowania w obiekcie budowlanym w sposób trwały, o właściwościach użytkowych, umożliwiających prawidłowo zaprojektowanym i wykonanym obiektem budowlanym spełnienie wymagań podstawowych określonych w art. 5 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego przy jednoczesnym spełnieniu warunku, że te wyroby budowlane zostały wprowadzone do obrotu zgodnie z odrębnymi przepisami zawartymi m.in. w ustawie o wyrobach budowlanych¹⁰, w ustawie o sys-

temie oceny zgodności z dnia 30.08.2002 r.¹¹ (Dz.U. Nr 166, poz. 1360 z późn. zm., Dz.U. Nr 70 z 2004 r., poz. 631) i częściowo w ustawie z 22.01.2000 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz.U. Nr 15, poz. 179) oraz w wydanych na ich podstawie rozporządzeniach wykonawczych.

Powyższe wymagania podstawowe dla wszystkich obiektów budowlanych w tym np. budynków oraz sieci gazowych, wolno stojących instalacji przemysłowych lub urządzeń technicznych, są już całkowicie zgodne z Dyrektywą Nr 89/106/EWG z dnia 21.12.1988 r. w sprawie zbliżenia ustaw i aktów wykonawczych Państw Członkowskich dot. wyrobów budowlanych (Dz. Urz. WE L 40 z 11.02.1989 r., pkt 12, zmiana w Dz. Urz. WE L 184 z 17.07.1999, pkt 23). Te podstawowe wymagania dla obiektów budowlanych obejmują:

- bezpieczeństwo konstrukcji oraz bezpieczeństwo pożarowe i użytkowania,
- odpowiednie warunki higieniczne i zdrowotne oraz ochronę środowiska,
- oszczędność energii i odpowiednią izolacyjność cieplną przegród.

Natomiast nowelizacją Prawa budowlanego z 2003 r. wprowadzona została istotna zmiana w ustawie – Prawo energetyczne z dnia 10 kwietnia 1997 r. (Dz.U. Nr 54, poz. 348 z późn. zm.), zobowiązująca Przedsiębiorstwa Energetyczne dodatkowym przepisem art. 5 ust. 5 do wydawania na wniosek zainteresowanego oświadczenia wymaganego przepisami Prawa budowlanego dot. zapewnienia dostaw energii ciepła lub gazu oraz dot. warunków przyłączenia obiektu budowlanego do sieci ciepłych, gazowych lub elektroenergetycznych.

Nowa ustawa o wyrobach budowlanych¹⁰, do której zostały przeniesione po ich modyfikacji treści przepisów art. 10 ust. 2–8 Prawa budowlanego i definicje takich pojęć jak aprobaty techniczne (europejska) i wyrób budowlany, w sposób jednolity i kompleksowy reguluje sprawy dot. zasad wprowadzenia do obrotu wyrobów budowlanych na podstawie systemu polskiego i europejskiego oraz ich znakowania odpowiednio znakiem budowlanym „B” (w tym regionalnym) i znakowania oznakowaniem w postaci stylizowanych liter „CE”, jak również wspólnego dla obu systemów nadzoru nad rynkiem i kontrolą wyrobów budowlanych.

W szczególności organami sprawującymi nadzór nad wyrobami budowlanymi wprowadzonymi do obrotu na podstawie powyższej

ustawy, są wojewódzcy inspektorzy nadzoru budowlanego i Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego, którzy są również organami wyspecjalizowanymi w rozumieniu ustawy o systemie oceny zgodności^{10,11}, przy pomocy których Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wykonuje swoje zadania wynikające z tej ustawy.

Najważniejszym aktem wykonawczym Prawa budowlanego jest rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie¹², które weszło w życie z dniem 16 grudnia 2002 r. w miejsce rozporządzenia z 1994 r. W tym rozporządzeniu przywoływane są w tekstach warunków technicznych Polskie Normy, które określane są w sposób ogólnikowy, bez podawania symboli i dosłownego brzmienia ich tytułów. Ustawa z dnia 12.09.2002 r. o normalizacji (Dz. U. Nr 169, poz. 1386) wprowadziła przyjętą w UE zasadę dobrowolności stosowania Norm, które traktowane są jako dokumenty wysokiego zaufania publicznego w ramach zasad wiedzy technicznej. Normy mogą stać się obowiązujące tylko w przypadku ich przywołania w przepisach aktów normatywnych.

Natomiast wyszczególnione wcześniej wymagania podstawowe, które dotyczą ochrony interesu publicznego oraz bezpieczeństwa i zdrowia użytkowników obiektów budowlanych, zostały wyrażone w formie odpowiednich warunków technicznych, określonych w przepisach zgrupowanych w działach od nr V do nr X tego rozporządzenia¹².

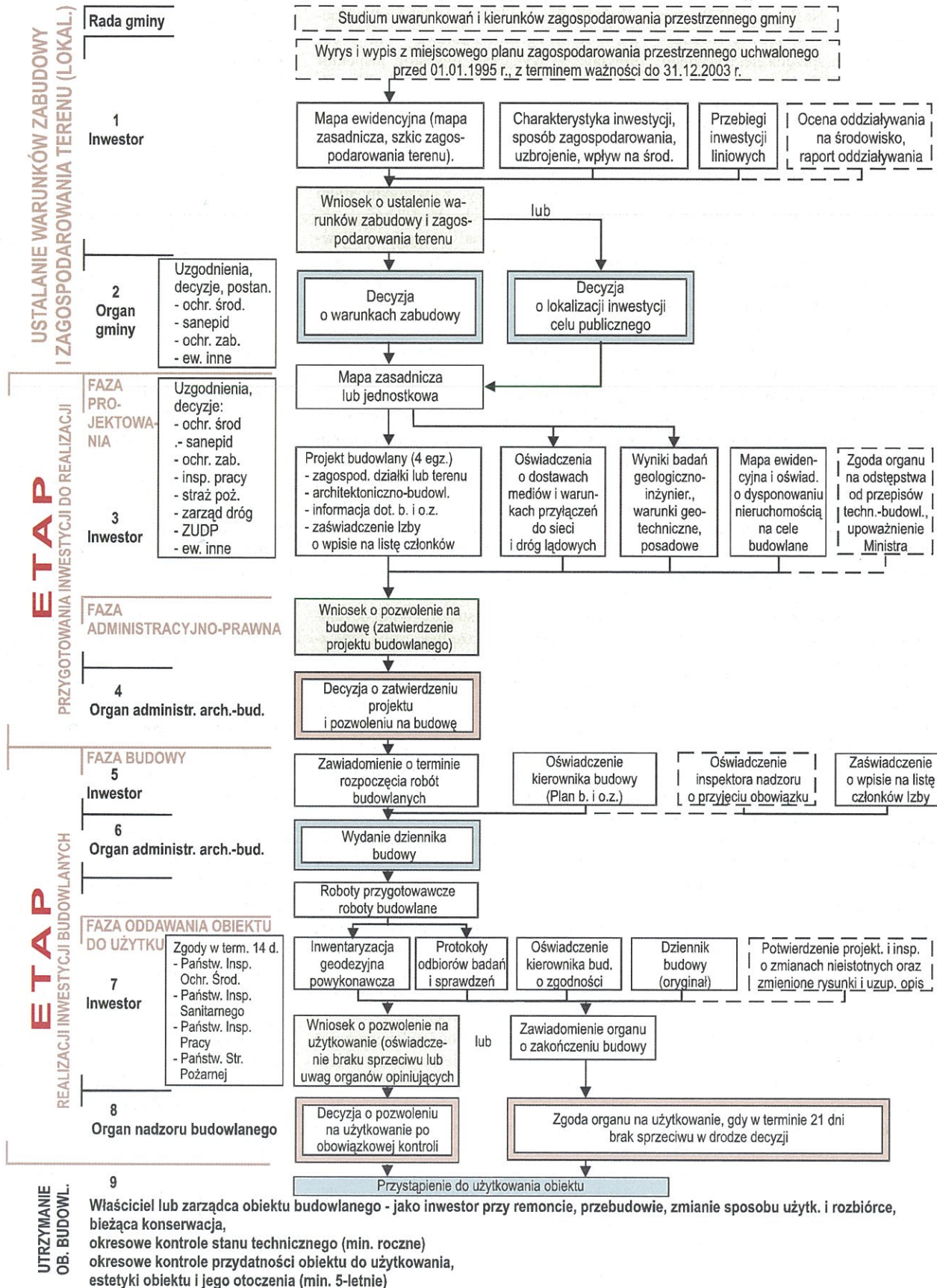
Kolejnymi ważnymi aktami wykonawczymi wydanymi na podstawie ustawy Prawo budowlane i uwzględniającymi powyższe wymagania podstawowe są: rozporządzenie Ministra Gospodarki w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe (Dz.U. z 2001 r. Nr 97, poz. 1055), oraz w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać bazy i stacje paliw płynnych, rurociągi dalekosiężne do transportu ropy naftowej i produktów naftowych i ich usytuowanie (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1067, Dz.U. z 2003 r. Nr 1, poz. 8).

Od 1 maja 2004 r. weszły w życie akty wykonawcze do ustawy o systemie oceny zgodności¹¹ w postaci następujących rozporządzeń Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej: z dnia 15 kwietnia 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń spalających paliwa gazowe (Dz.U.

BUDOWLANY PROCES INWESTYCYJNY

wg znowelizowanych od 11.07.2003 r. przepisów ustawy - Prawo budowlane oraz ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

(objekty budowlane wymagające pozwolenia na budowę)

Nr 91, poz. 859) i z dnia 12 maja 2003 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń ciśnieniowych i zespołów urządzeń ciśnieniowych (Dz.U. Nr 99, poz. 912) oraz z dnia 12 marca 2003 w sprawie zasadniczych wymagań dla sprzętu elektrycznego (Dz.U. Nr 49, poz. 414).

Ponadto należy tu wspomnieć o ustawie o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów¹³, której najważniejsze przepisy weszły w życie z dniem 1 stycznia 2002 r. Zgodnie z przepisami tej ustawy dotychczasowe kompetencje wojewody jako organu administracji architektoniczno-budowlanej w zakresie nadawania uprawnień budowlanych i tytułu rzeczoznawcy budowlanego oraz z zakresu odpowiedzialności zawodowej osób wykonujących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, przeszły do właściwości nowych organów Izb Inżynierów Budownictwa i Architektów. Ustawa ta związana jest ze znowelizowanym Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z 30. 12. 1994 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie¹⁴ oraz z podobnymi rozporządzeniami dot. użycia materiałów wybuchowych budownictwie, budownictwa telekomunikacyjnego i w dziedzinie transportu kolejowego.

Powyższe ustawy i rozporządzenia wraz z ich najnowszymi nowelizacjami, stanowią ostatni etap dostosowania naszego prawa w sferze budownictwa do europejskich dyrektyw nowego podejścia przed wejściem do Unii Europejskiej.

Natomiast aktem porządkującym wszystkie dziedziny przed uzyskaniem przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej jest bardzo obszerna ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o zmianie i uchyleniu niektórych ustaw w związku z uzyskaniem przez RP członkostwa w Unii Europejskiej (Dz.U. z 30.04.2004 r. Nr 96, poz. 959), która weszła w życie 1 maja 2004 r. z wyjątkiem niektórych przepisów obowiązujących od 30.04. i 2.05. br.

Proces budowlany w rozumieniu prawa budowlanego

Przez inwestycje budowlane można rozumieć w szerokim znaczeniu ekonomicznym, nakłady finansowe lub rzeczowe przechodzące przez budowlany proces inwestycyjny, które dokonywane są przez inwestora w celu uzyskania zamierzonych przez niego efektów materialnych.

Niestety w żadnych normach prawnych nie zostały dotychczas zdefiniowane takie pojęcia jak „proces budowlany” i „proces budowy”.

Przepisy prawa budowlanego posługują się tymi pojęciami jedynie przy określaniu podstawowych obowiązków inwestora oraz przy ustalaniu uczestników procesu budowlanego, którymi zgodnie z ustawą – Prawo budowlane są wyłącznie inwestor, inspektor nadzoru inwestorskiego, projektant i kierownik budowy (kierownik robót budowlanych).

Pomimo, że inwestor jest najważniejszym uczestnikiem procesu budowlanego, zobowiązanym do należytego zorganizowania całego „procesu budowy” z uwzględnieniem przepisów dotyczących zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia¹⁵, to prawo budowlane nie zdefiniowało również tego pojęcia oraz konsekwentnie nie zajmuje się problematyką gospodarczą z tym związaną np. z umowami cywilnoprawnymi, ustawą o zamówieniach publicznych i procedurami przetargowymi wg FIDIC oraz różnymi formami organizacji realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych takimi jak np. Generalne Wykonawstwo (General Contracting), Umowy na projektowanie i budowę (Design & Build), Umowy na zarządzanie budową (Construction Management), czy Umowa o zarządzanie (Management Contracting).

Należy zatem uznać, że przepisy dotyczące obowiązków inwestora bezpośredniego mają odpowiednio zastosowanie także w stosunku do inwestora zastępczego lub developera, a inwestorem może być osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nie mająca osobowości prawnej, która ma prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane.

Natomiast przepisy prawa budowlanego w dalszym ciągu nie są adresowane do wykonawców robót budowlanych oraz biur projektowych.

Można więc z dużym uproszczeniem przyjąć, że procesem budowlanym jest całokształt działań związanych z projektowaniem, budową, oddawaniem do użytku, rozbiórką oraz utrzymaniem (w tym remontem, przebudową i zmianą sposobu użytkowania) obiektów budowlanych, które jednocześnie podlegają w razie potrzeby odpowiedniej reglamentacji administracyjno-prawnej.

Przedmiotem procesu budowlanego mogą więc być tylko inwestycje dotyczące obiektów budowlanych, do których zaliczone zostały budynki wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi lub budowle stanowiące całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami oraz obiekty małej architektury dot. m.in. kultu religijnego i architektury ogrodowej oraz rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku.

Klasyfikacja inwestycji budowlanych dokonywana jest w oparciu o różne kryte-

ria. Dla potrzeb określenia wysokości kar pieniężnych z tytułu rażącego naruszenia przepisów prawa budowlanego i opłat legalizacyjnych oraz w celu ustalenia obiektów budowlanych wymagających uzyskania decyzji o pozwoleniu na ich użytkowanie, znowelizowana ustawa – Prawo budowlane wprowadziła w swoim załączniku dodatkowy, bardziej szczegółowy podział obiektów budowlanych^{2,9} na 30 kategorii od I do XXX, które stanowią grupy obiektów budowlanych o zbliżonej funkcji i identycznych współczynnikach kategorii (k) i wielkości obiektu (w). Ponadto obiekty budowlane można podzielić na obiekty budowlane wymagające przed przystąpieniem do ich budowy dopełnienia obowiązku zgłoszenia i na obiekty, które wymagają uzyskania decyzji o pozwoleniu na budowę oraz na obiekty które nie podlegają żadnej reglamentacji administracyjno-prawnej. Podobny podział można zastosować w stosunku do robót budowlanych innych niż budowa.

W zależności od rodzaju tych inwestycji i od sposobu ich realizacji, przepisy prawa budowlanego normują w określony sposób obowiązki i prawa uczestników procesu budowlanego, co ma istotny wpływ na zastosowanie w stosunku do poszczególnych robót i obiektów budowlanych odpowiednich czynności administracyjno-prawnych i procedur niezbędnych w celu legalnego i bezpiecznego realizowania tych inwestycji. W szczególności są to czynności faktyczne takie jak prace geodezyjno-kartograficzne, geologiczno-inżynierskie i projektowe oraz czynności administracyjno-prawne polegające m.in. na oględzinach, kontrolach budów i obiektów budowlanych, wydawaniu decyzji administracyjnych (pozwoleń, sprzeciwów i zakazów), postanowień, zaświadczeń, zawiadomień, dokonywaniu uzgodnień, przeprowadzaniu rozpraw oraz uzupełnianiu dowodów w indywidualnych sprawach administracyjnych i dot. postępowania w sprawie odpowiedzialności zawodowej osób pełniących samodzielne funkcje techniczne w budownictwie. Trzecią grupą czynności, którymi nie zajmuje się prawo budowlane w trakcie procesu budowlanego, są różne czynności cywilnoprawne polegające m.in. na zawieraniu przez inwestora umów z jednostkami wykonawczymi i projektowymi oraz uczestnikami procesu budowlanego. Wszystkie te czynności pozostają ze sobą w związku o charakterze czasowym, przy czynowym i prawnym.

Proces budowlany, którym zajmuje się prawo budowlane, można podzielić na dwa następujące etapy:

1) Etap przygotowania inwestycji do realizacji w ramach postępowania poprzedzającego rozpoczęcie robót budowlanych, składający się z dwóch faz:

- ☐ faza projektowania obejmująca sporządzenie projektów budowlanych,
- ☐ faza administracyjno-prawna obejmująca czynności i procedury związane z uzyskaniem przez inwestora prawa do legalnego rozpoczęcia robót budowlanych.

2) Etap realizacji inwestycji budowlanej, składający się z dwóch faz:

- ☐ faza budowy,
- ☐ faza oddawania do użytkowania obiektów budowlanych.

Prawo budowlane nie zajmuje się w ramach etapu przygotowania inwestycji, fazami programowania i planowania inwestycji budowlanych, które poprzedzają fazę projektowania, a na etapie realizacji inwestycji, fazą rozruchu inwestycji produkcyjnych i przemysłowych.

Poszczególne etapy i fazy procesu budowlanego w świetle nowelizacji prawa budowlanego

Dotychczasowe przepisy prawa budowlanego zostały w większości znowelizowane z dniem 11 lipca 2003 r. ustawą z dnia 27 marca 2003 r.² oraz w znacznie mniejszym zakresie ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane, która weszła w życie prawie w całości z dniem 31 maja 2004 r. Nowelizacje te wprowadziły dość istotne zmiany, które zgodnie z zamiarem ustawodawcy powinny doprowadzić do dalszego

uproszczenia procedur i wymagań formalnych związanych z procesem przygotowania inwestycji budowlanych do realizacji, przy jednoczesnym zapewnieniu zwiększenia ochrony interesu społecznego i indywidualnego w procesie budowlanym poprzez zaostrenie odpowiedzialności uczestników tego procesu i skuteczniejsze zdyscyplinowanie organów administracji publicznej do terminowego załatwiania spraw. Głównym celem tych nowelizacji jest uproszczenie trybu postępowania we wszystkich etapach procesu budowlanego i eliminowanie z nich rozwiązań uznaniowych opartych na dowolnej interpretacji niektórych przepisów. Ponadto powyższe nowelizacje wprowadziły warunki skuteczniejszego działania organu nadzoru budowlanego poprzez znaczne zwiększenie jego kompetencji. Obecnie organy nadzoru budowlanego są właściwe do wydawania decyzji dotyczących pozwoleń na użytkowanie obiektów budowlanych oraz do zatwierdzania zamiennych projektów budowlanych przy wydawaniu decyzji udzielających pozwolenie na wznowienie robót budowlanych i do zatwierdzania projektów budowlanych przy legalizacji samowoli budowlanych. Te zwiększone kompetencje umożliwiły organom nadzoru budowlanego na szczeblu powiatowym (Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego) i na szczeblu wojewódzkim (Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego), przejście pełnej kontroli nad przebiegiem całego procesu budowy. Skuteczność kontroli zwiększa obligatoryjne otrzymywanie od organów administracji architektoniczno-budowlanej zatwierdzonych projektów budowlanych wraz z kopiami pozwoleń na budowę,

a od inwestora zawiadomienia o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych i o ich zakończeniu oraz przyjmowanie wniosków wraz z dokumentacją powykonawczą, wymaganymi uzgodnieniami, opiniami oraz odpowiednimi zaświadczeniami i oświadczeniami (przynajmniej od kierownika budowy) w sprawie dopuszczenia obiektu budowlanego do użytku. Dla skuteczniejszego zdyscyplinowania uczestników procesu budowlanego oraz zwiększenia bezpieczeństwa budowy i użytkowania obiektów budowlanych, wprowadzono nowy system obowiązkowych bezpłatnych kontroli po zakończeniu budowy, w stosunku do określonej grupy obiektów budowlanych wymagających uzyskania pozwolenia na użytkowanie. W tym samym celu wprowadzono również zupełnie nowy system kar finansowych z tytułu dokonania na budowie istotnego odstępstwa od decyzji pozwolenia na budowę. Ponadto zwiększona została także skuteczność działania właściwych organów administracji rządowej poprzez ograniczenie kręgu osób, które mogą być uznane za stronę w postępowaniu administracyjnym w sprawie pozwolenia na budowę i użytkowanie obiektów budowlanych oraz w związku z zaostreniem warunków skutecznego zaskarżenia tych decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który z dniem 1 stycznia 2004 r. stał się pierwszą instancją w sądownictwie administracyjnym (drugą instancją jest obecnie Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie). cdn.

mgr inż. Przemysław Grzegorz Barczyński
ekspert nadzoru budowlanego
– WINB w Poznaniu

¹ Ustawa z 7.07.1994 r. – Prawo budowlane (tekst jedn.: Dz.U. Nr 207 z 2003 r., poz. 2016 z późn. zm.)

² Ustawa z 27.03.2003 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U. Nr 80, poz. 718)

³ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 23.06.2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz.U. Nr 120, poz. 1126)

⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 23.06.2003 r. w sprawie wzorów wniosku o pozwolenie na budowę, oświadczenie o posiadaniu praw do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i decyzji o pozwoleniu na budowę (Dz.U. Nr 120, poz. 1127)

⁵ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 26.06.2003 r. w sprawie warunków i trybu postępowania dotyczącego rozbiórek oraz zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego (Dz.U. Nr 120, poz. 1131), uchylone rozporz. M.I. z 30.08.2004 r. w sprawie warunków i trybu postępowania w sprawach rozbiórek nieużytkowanych lub niewykończonych obiektów budowlanych (Dz.U. Nr 198, poz. 2043)

⁶ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 03.07.2003 r. w sprawie rozbiórek obiektów budowlanych wykonywanych metodą wybuchową (Dz.U. Nr 120, poz. 1135)

⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 03.07.2003 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. Nr 120, poz. 1133)

⁸ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 03.07.2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego (Dz.U. Nr 120, poz. 1134)

⁹ Ustawa z 16.04.2004 r. o zmianie ustawy – Prawo budowlane (Dz.U. Nr 93, poz. 888, Nr 96, poz. 959)

¹⁰ Ustawa o wyrobach budowlanych z 16.04.2004 r. (Dz.U. Nr 92, poz. 881)

¹¹ Ustawa o systemie oceny zgodności z dnia 30.08.2002 r. (Dz.U. Nr 166, poz. 1360 z późn. zm., Dz.U. Nr 70 z 2004 r., poz. 631)

¹² Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 12.04.2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz. 690, Dz.U. Nr 33 z 2003 r., poz. 270)

¹³ Ustawa z 15.12.2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz.U. z 2001 r. Nr 5, poz. 42, Dz.U. z 2002 r. Nr 23, poz. 221, Nr 153, poz. 1271 i Nr 240, poz. 2052)

¹⁴ Rozporządzenie Ministra Gospodarki Przemysłowej i Budownictwa z 30.12.1994 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz.U. z 1995 r. Nr 8, poz. 38, Dz.U. z 2002 r. Nr 134, poz. 1130, Dz.U. z 2003 r. Nr 175, poz. 1704)

¹⁵ Patrz rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 06.02.2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych, które weszło w życie z dniem 20.09.2003 r. (Dz.U. Nr 5, poz. 25)

Mały mercedes wśród trzciny

Zambrowska oczyszczalnia ścieków, wykorzystująca dżdżownice kalifornijskie i trzcinę do przerobu osadu, stała się prekursorem nowej technologii w skali kraju. Jej uroczyste otwarcie – po gruntownej modernizacji – odbyło się w połowie października br.

– Jest to taki mały mercedes wśród oczyszczalni – porównuje **Stefan Piszczatowski**, prezes Spółki Zambrowskie Ciepłownictwo i Wodociągi.

Potrzeba matką wynalazków

Oczyszczalnia ścieków zlokalizowana we wsi Nagórki Jabłoń, położonej ok. 2 km od granic Zambrowa, została wybudowana w 1994 roku. Zasada jej działania była oparta na systemie typu Biooxyblok.

– Był to system promowany przez firmę z Warszawy jako bardzo korzystny cenowo, jeżeli chodzi o koszty realizacji inwestycji – wspomina prezes Piszczatowski. Kilkanaście miast w Polsce zdecydowało się na ten typ oczyszczalni. W latach 1993–94, kiedy w Zambrowie uruchomiono nową oczyszczalnię, nie było w Polsce jeszcze przepisów o zagospodarowaniu osadów do celów rolniczych. Projekt oczyszczalni nie przewidywał więc gospodarki osadowej. Przygotowane zostały dwie laguny, które w niespełna rok pracy oczyszczalni zapełniły się całkowicie osadem.

– Gospodarka osadami stanowi 45 proc. kosztów procesu oczyszczania. Wobec braku rozwiązań projektowych zaczęliśmy myśleć, co zrobić z osadem – mówi prezes Piszczatowski. – I wtedy na pomysł sprowadzenia dżdżownic wpadł Józef Alachamowicz kierownik oczyszczalni.

Pomocna przyroda

Józef Alachamowicz, artysta w swoim zawodzie – jak go z sympatią nazywa prezes – zaczął „drażyć temat”. Jeździł na

szkolenia, konferencje. Podpatrywał i pytał gdzie się da. Sporo wiedzy przywiózł też Stefan Piszczatowski z wizyty w podobnej oczyszczalni w Danii. Z ogromnym zaangażowaniem zambrowska ekipa stworzyła jedyną tego typu oczyszczalnię w Polsce.

Powstający w procesie oczyszczania ścieków osad gromadzony jest w lagunach osadowych. W okresie letnim osad wylewany jest na laguny trzcinowe (ok. 60 proc. całego powstającego osadu). Czas zatrzymania osadu na lagunach trzcinowych wynosi ok. 10–15 lat.

– Obecnie nie jest jeszcze w całości zapełnione jedno poletko, funkcjonujące u nas od siedmiu lat – informuje prezes.

W okresie zimowym osad wylewany jest do lagun osadowych. Jego połowa trafia następnie na poletko, na którym podawany jest on przeróbce na kompost przy wykorzystaniu dżdżownic kalifornijskich. Reszta osadu z laguny osadowej jest wykorzystywana rolniczo w okresie jesiennym.

Woda jako produkt końcowy oczyszczania ścieków jest odprowadzana do rze-

ki Narwi i płynie, w otoczeniu parków krajobrazowych i rezerwatów, do Zalewu Zegrzyńskiego. Jest tam zlokalizowany zbiornik wody pitnej dla Warszawy.

Kolejny etap zmian

Od roku 2000 zaczęły w Polsce obowiązywać coraz to bardziej rygorystyczne przepisy, dotyczące jakości ścieków wprowadzanych do wód i ziemi.

– Wiedząc, iż prawo będzie zmierzało w kierunku jeszcze większych obustrzeń, w 2001 roku podjęliśmy decyzję o modernizacji oczyszczalni – mówi prezes.

Spacerując między wierzbami energetycznymi nad porośniętymi pałąką i tatarakiem stawami, po których pływają kaczki i obserwując pływające w przejrzystej wodzie karpie, aż nie chce się wierzyć, że jesteśmy na terenie oczyszczalni. Uroku temu miejscu dodaje też uspokajający szum trzciny z pobliskich poletek, gdzie tuż pod ziemią przyroda pracuje na rzecz człowieka.

W latach 2003–2004 została przeprowadzona rozbudowa i modernizacja oczyszczalni. W czasie realizacji inwestycji konieczna była zmiana wykonawcy. Ostatecznie generalnym wykonawcą została firma INSTAL Białystok SA w konsorcjum ze Spółdzielnią Pracy Elektra Gdynia.

– Zналиśmy INSTAL z prac w ciepłownictwie. Zaufaliśmy, że sprawdzi się też w tym temacie i nasze przypuszczenia się potwierdziły – ocenia prezes.

Modernizacja miała na celu przystosowanie oczyszczalni do uzyskania stabilnych i zgodnych z obecnymi wymogami prawnymi wyników oczyszczania ścieków i usprawnienie procesu eksploatacji. Kolejną korzyścią modernizacji było zmniejszenie – niemal o połowę – energochłonności procesu oczyszczania. Do oczyszczenia ścieków zastosowano system zbliżony układem komór i sposobem recyrkulacji osadów do systemu UCT. Jest to system powszechnie wykorzystywany do wysokoefektywnego oczyszczania ścieków komunalnych. W zmodernizowanej oczyszczalni dwa stare reaktory Biooxyblok zostały zaadaptowane na komory beztlenowe i niedotlenione.

– Zlikwidowanie napowietrzania przez aeratory pozwala oszczędzać energię, likwiduje hałas i aerozole – wyjaśnia Józef Alachamowicz.

Pozostał też stary piaskownik pionowy (wyposażony jedynie w system napowietrzania), pompownia ścieków własnych i odcieków technologicznych. Wybudowano nowy obiekt, w którym mieszczą się komory tlenowe, osadniki wtórne poziome oraz pompownie osadu recyrkulowanego i nadmiernego. Nowy jest też budynek techniczny ze stacją dmuchaw.

Obecnie ciąg technologiczny oczyszczania ścieków składa się z następujących obiektów:

- płaskownik pionowy wyposażony w nowy separator piasku,
- pompownia ścieków własnych i odcieków technologicznych,
- komory beztlenowe (zaadaptowane komory biosorpcji istniejących reaktorów Biooxyblok),

Zmodernizowane Biooxybloki, na których spoczywał kompletny proces oczyszczania, teraz doskonale realizują wstępne oczyszczenie beztlenowe i procesy niedotlenione.

- komory niedotlenione (zaadaptowane komory biostabilizacji i sedymentacji istniejących reaktorów Biooxyblok),
- zbiornik (uśredniający) ścieków dowożonych i odcieków technologicznych (obiekt nowy),
- komory tlenowe (2 nowe objekty),
- osadniki wtórne poziome (2 nowe objekty),
- komora tlenowej stabilizacji osadu (obiekt nowy),
- pompownia osadu recyrkulowanego i nadmiernego (obiekt nowy),
- budynek techniczny ze stacją dmuchaw (obiekt nowy).

Oczyszczalnia została wyposażona w nowoczesny system pomiarów i automatycznego sterowania.

Przykład inny

– Jeszcze wiele miast Polski boryka się z problemem modernizacji i zmian

w oczyszczalniach pracujących, jak wcześniej nasza na Biooxyblokach – mówi Piszczatowski. – Może nasz szczegółowo opisany tu przykład będzie wskazówką dla niektórych z nich, jak uporać się z problemem.

Rozbudowa i modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Zambrowie została dofinansowana przez Fundację EkoFundusz w wysokości 15 proc. wartości inwestycji oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku.

W najbliższych planach jest dalsza rozbudowa gospodarki osadowej. Planuje się zorganizowanie trzeciego poletka trzcinowego oraz poletek z dżdżownicami kalifornijskimi. Ma to w efekcie doprowadzić do pełnej rezygnacji z wywozu osadu po przeróbce na lagunach osadowych na pola odbiorców.

Barbara Klem

Stosowanie i numeracja

Korzystając z informacji własnych oraz zaczerpniętych ze strony internetowej Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (www.pkn.pl) wyjaśniamy wątpliwości dotyczące stosowania i numeracji Polskich Norm.

We wrześniu 2002 roku nowelizując ustawę o normalizacji (Dz. U. Nr 169, poz. 1386), dostosowano w tym zakresie prawo polskie do unijnego. Bardzo istotny jest artykuł 5, który mówi:

1. Polska Norma jest normą krajową, przyjętą w drodze konsensu i zatwierdzoną przez krajową jednostkę normalizacyjną, powszechnie dostępną, oznaczoną – na zasadzie wyłączności – symbolem PN.

2. Polska Norma może być wprowadzeniem normy europejskiej lub międzynarodowej. Wprowadzenie to może nastąpić w języku oryginalnym.

3. Stosowanie Polskich Norm jest dobrowolne.

4. Polskie Normy mogą być powoływane w przepisach prawnych po ich opublikowaniu w języku polskim.

5. Polskie Normy korzystają z ochrony jak utwory literackie, a autorskie prawa majątkowe do nich przysługują krajowej jednostce normalizacyjnej.

6. Przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio do norm europejskich i międzynarodowych, z zachowaniem porozumień międzynarodowych.

7. Ochrony Polskich Norm, o której mowa w ust. 5, nie narusza ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1198 oraz z 2002 r. Nr 153, poz. 1271).

Nawiązując teraz do ustawy Prawo Budowlane, które w art. 5, ust. 1 mówi:

Obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi należy, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej...,

zaś w art. 7:

1. Do przepisów techniczno-budowlanych zalicza się:

1) warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać obiekty budowlane i ich usytuowanie, uwzględniające wymagania, o których mowa w art. 5;

2) warunki techniczne użytkowania obiektów budowlanych.

2. Warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, określa, w drodze rozporządzenia:

1) minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej dla budynków oraz związanych z nimi urządzeń;

2) właściwi ministrowie, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej, dla obiektów budowlanych niewymienionych w pkt 1.

3. Warunki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, mogą określić, w drodze rozporządzenia:

1) minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej – dla budynków mieszkalnych;

2) właściwi ministrowie, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej – dla innych obiektów budowlanych.

Można stwierdzić, iż Normy Polskie i Europejskie stają się prawem dopiero w chwili ich przywołania w odpowiednich przepisach prawa, jakimi są na przykład przepisy techniczno-budowlane, w tym warunki techniczne, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie, ale tylko wtedy, gdy zostały one opublikowane w języku polskim (dotyczy norm polskich będących wprowadzeniem norm europejskich lub międzynarodowych).

Wycofanie normy a jej unieważnienie

Wycofania normy nie można utożsamiać z unieważnieniem normy, które było działaniem właściwym jedynie dla poprzedniego systemu normalizacji. Unieważnienie normy powodowało bezpośredni skutek prawny polegający na zakazie stosowania – pod groźbą sankcji karnych – normy unieważnionej. Powodowało także wycofanie normy ze zbioru norm, który obejmował wyłącznie normy prawnie usankcjonowane. Norma wycofana mogła mieć już znaczenie tylko archiwalne. W normalizacji, u której podstaw leży dobrowolne stosowanie normy wycofanie normy oznacza wyłączenie jej ze zbioru norm aktualnych ze względu na dezaktualizację jej treści wynikającą z prezentowania mniej nowoczesnych rozwiązań (z technicznego punktu widzenia), które nie są jednak błędne.

Powołanie datowane i niedatowane

Datowane powołanie się na normę w dokumencie normatywnym (tj. przepisie, normie, kodeksie postępowania, specyfikacji technicznej) oznacza powołanie się na normę w taki sposób, że jest ona identyfikowana jej nume-

rem referencyjnym, obejmującym wskazanie roku lub daty publikacji (w Polsce dotyczy roku ustanowienia PN). W świetle tego powołania późniejsza nowelizacja normy powołanej oraz zmiany do tej normy nie mają zastosowania. Powołanie datowane stosuje się w szczególności w przypadku potrzeby odniesienia się do określonego rozdziału tablicy lub rysunku, zawartych w konkretnej publikacji normy. Niedatowane powołanie się na normę w dokumencie normatywnym oznacza powołanie się na normy w taki sposób, że jest ona identyfikowana jej numerem, bez wskazania roku lub daty publikacji. W przypadku takiego powołania się na normę ma zastosowanie ostatnie wydanie (łącznie ze zmianami) powołanej normy.

Dostępność norm europejskich i projektów norm europejskich

Normy i projekty norm europejskich są dostępne tylko i wyłącznie do prac normalizacyjnych. Dostęp do tych dokumentów mają eksperci współpracujący z komitetami technicznymi.

Normy europejskie nie są sprzedawane. Mogą stać się przedmiotem sprzedaży dopiero po wdrożeniu normy europejskiej do normy krajowej. W Polsce normy będące krajowymi wdrożeniami norm europejskich są oznaczone symbolem „PN-EN”, „PN-ETS”, „PN-ETSI EN”, „PN-HD”, „PN-ENV” i „PN-CR”. Można je kupić w Wydziale Marketingu i Sprzedaży PKN i we wszystkich punktach dystrybucji PN.

CEN, CENELEC, ETSI i inne organizacje

- CEN Europejski Komitet Normalizacyjny (w tym ECISS – Europejski Komitet ds. Normalizacji Żelaza i Stali) (www.cenorm.be);
- CENELEC Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (www.cenelec.org);
- ETSI Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (www.etsi.org);
- ISO Międzynarodowa Organizacja Normalizacyjna (www.iso.org);
- IEC Międzynarodowa Komisja Elektrotechniczna (www.iec.ch);
- EKG/ONZ Europejska Komisja Gospodarcza ONZ – Zespół Roboczy ds. Polityki dotyczącej Harmonizacji Technicznej i Normalizacyjnej (www.unece.org).

CENELEC, CEN i ETSI są to trzy europejskie organizacje normalizacyjne, uznane za kompetentne w dziedzinie dobrowolnej nor-

Polskich Norm

malizacji technicznej, co zostało potwierdzone w Aneksie I Dyrektywy 98/34/EC (zastępującej 83/189/EEC) dotyczącej „procedury informacyjnej” w zakresie norm i regulacji technicznych. Organizacje te w określonych dla siebie dziedzinach działalności opracowują normy europejskie i trzy razem tworzą „europejski system normalizacyjny”.

Większość norm opracowuje się na zlecenie przemysłu. Komisja Europejska może także zlecić organizacjom normalizacyjnym opracowanie norm europejskich wspomagających wdrożenie legislacji europejskiej. Tak opracowane normy europejskie tzw. „mandatowe” wspierają legislację europejską. W przypadku gdy normy te są opracowywane w celu wdrożenia dyrektyw tzw. „nowego podejścia” nazywane są „normami zharmonizowanymi” i wymieniane są w Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich – Official Journal.

Normy opublikowane

Ustawa z dnia 12 września 2002 r. o normalizacji (art. 15 ust. 2 pkt 2) wprowadziła zatwierdzenie Polskich Norm przez Prezesa PKN zamiast dotychczasowego ustanawiania – uchwałami Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

W numerze referencyjnym Polskich Norm ustanowionych do końca 2002 r. był podawany rok ustanowienia normy. W numerze referencyjnym Polskich Norm zatwierdzonych od 1 stycznia 2003 r. jest podawany rok publikacji normy.

Wobec powyższego, w odniesieniu do Polskich Norm zatwierdzonych po 1 stycznia 2003 r., będą podawane wykazy PN opublikowanych, tj. dostępnych w sieci handlowej PKN.

Normy wycofane

Ustawa z dnia 12 września 2002 r. wprowadziła wycofywanie Polskich Norm przez Prezesa PKN zamiast dotychczasowego wycofywania uchwałami Polskiego Komitetu Normalizacyjnego.

Wycofanie PN bez zastąpienia nową PN następuje w dniu podpisania przez Prezesa PKN „wniosku o wycofanie PN bez zastąpienia”. Wycofanie PN przez zastąpienie nową PN następuje z dniem publikacji PN zastępującej.

Numer normy

Numer każdej Polskiej Normy zaczyna się od oznaczenia „PN”. W normach ustanowio-

nych do roku 1993 włącznie po oznaczeniu tym podaje się łącznik, dwie końcowe cyfry roku ustanowienia, następnie ukośnik, literę oznaczającą dziedzinę normalizacji (np. „C” – chemia), kolejny łącznik i na koniec pięć cyfr. Jeżeli norma jest podzielona na części (arkusze wg ówczesnej terminologii), to po końcowych cyfrach następuje jeszcze kropka i dwucyfrowy numer części. Tak więc cały numer PN może wyglądać np. tak: PN-93/C-99999.09.

Od roku 1994 sposób numeracji zależy od tego, czy dana norma wprowadza normę europejską lub międzynarodową, czy też jest tzw. normą własną. W numerach norm własnych ustanowionych po 1 stycznia 1994 r. rok ustanowienia jest podawany w formacie czterocyfrowym na końcu numeru, po dwukropku. Numer części jest podawany bez poprzedzającego zera i po łączniku. Ww. przykładowy numer normy wyglądałby zatem następująco: PN-C-99999-9:1994. Osobno publikowane zmiany i poprawki do Polskich Norm są oznaczane – odpowiednio – symbolami „Az” i „Ap” oraz numerem, a następnie rokiem ustanowienia zmiany lub zatwierdzenia poprawki. Zmiana i poprawka do przykładowej PN byłyby zatem oznaczone następująco: PN-C-99999-9:1994/Az1:1998 i PN-C-99999-9:1994/Ap1:1999.

Normy wprowadzające normy europejskie i międzynarodowe od roku 1994 mają w numerze – po oznaczeniu PN i łączniku – powtórzony numer normy wprowadzanej (bez roku jej publikacji) i na końcu, podobnie jak PN własne, czterocyfrowy rok ustanowienia/publikacji, po dwukropku. ■

Od roku 2002 PKN rozpoczął wprowadzanie norm europejskich tzw. metodą uznania. Polska Norma składa się w tym przypadku z wydanej w języku polskim strony tytułowej oraz tekstu oryginału. Normy opracowane tą metodą są oznaczone symbolem „(U)” dodanym po całym numerze PN i oddzielonym od niego spacją.

Bardziej szczegółowe informacje o systemie numeracji Polskich Norm można znaleźć w dokumencie „Wytyczne Metodyczne nr 1/2002”, dostępnym na stronie internetowej Polskiego Komitetu Normalizacyjnego www.pkn.pl w Zasadach Opracowywania Polskich Norm.

Jak prowadzić książkę budynku?

Znowelizowane prawo budowlane nakłada na właścicieli i zarządców budynków wielorodzinnych i użyteczności publicznej obowiązek prowadzenia tzw. książki obiektu budowlanego. Taka książka to nic innego jak swoisty życiorys budynku, zawierający adnotacje o remontach, modernizacjach i przebudowach, stwierdzonych awariach i ich naprawach, także o kontrolach okresowych i ich wynikach.

W jaki sposób prowadzić książkę zgodnie z prawem, co powinniśmy w niej wpisać, a co możemy pominąć...? Na te i wiele innych pytań da odpowiedź nowa publikacja Władysława Korzeniewskiego: „Prowadzenie książki obiektu budowlanego”. Autor w jasny i kompetentny sposób podpowiada właścicielom i zarządcom jak powinni to robić.

Władysław Korzeniewski, *Prowadzenie książki obiektu budowlanego. Poradnik właściciela i zarządcy*, Wydawnictwo Centralnego Ośrodka Informacji Budownictwa, Warszawa 2003. Cena 12 zł.

BHP na stanowisku roboczym

Białostocki Oddział PZITB od ponad 30 lat jest wydawcą i dystrybutorem książki *BHP na stanowisku roboczym*. W tym roku opracowano uzupełnienie do siódmego wydania.

Książka ma format A5, 336 stron. Jest praktyczną pomocą naukową w kursach przygotowawczych na uprawnienia budowlane, może także być przydatna dla członków Izby Inżynierów Budownictwa.

Koszt jednego egzemplarza z uzupełnieniem wynosi 30 zł.

Książkę można zamówić pod adresem: PZITB O/Białystok, 15-950 Białystok, ul. M.C. Skłodowskiej 2, tel. (085) 742 04 81

Konferencje

Warsztat pracy projektanta konstrukcji

Na przełomie lutego i marca 2005 r. Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział w Krakowie przy współpracy z Oddziałami w Bielsku-Białej, Gliwicach i Katowicach oraz Komitetu Projektowania Zarządu Głównego PZITB organizuje XX Ogólnopolską Konferencję „Warsztat pracy projektanta konstrukcji”. Tematem konferencji będą „Nowe rozwiązania konstrukcyjno-materiałowo-technologiczne – posadowienie budowli, ścianki szczelne i ścianki szczelinowe, kotwy gruntowe, konstrukcje z gruntu zbrojonego”.

Kontakt: PZITB O/Kraków, 31-113 Kraków, ul. Straszewskiego 28, tel./fax: (012) 422 30 83, e-mail: wppk@wppk.info

Maszyny na miarę

• W obecnych czasach inwestorzy i wykonawcy wymagają od maszyn budowlanych nie tylko spełnienia swojej roli, ale profesjonalizmu w ich działaniu. Proszę przedstawić najważniejsze z wykorzystywanych na budowie maszyn i urządzeń pomiarowych.

– Z pewnością niezbędnym instrumentem na budowie jest niwelator. Najczęściej spotykane są zaś niwelatory optyczne. Ostatnio przebojem wśród instrumentów pomiarowych jest niwelator AT-G7N firmy Topcon (fot. 1). Niwelator ten został wyposażony w „leniwkę bez końca” przystosowaną dla osób zarówno praworęcznych, jak i leworęcznych, duże śruby do poziomowania niwelatora, wygodną śrubę do ogniskowania obrazu jak również duże ruchome lustro, umożliwiające obserwację libelli pudełkowej. Luneta tego niwelatora jest wypełniona suchym azotem, dzięki czemu układ optyczny niwelatora nigdy nie zaparowuje.

Nowe niwelatory samopoziomujące posiadają kompensatory wyposażone w magnetyczne tłumienie drgań, a ich podstawy przystosowane są do pracy na tradycyjnych statywach z płaską głowicą, jak również na bardzo wygodnych statywach z głowicą kulistą. Dzięki kulistej głowicy wstępne poziomowanie niwelatora – wykonywane dotychczas za pomocą nóg statywu – możemy zastąpić dużo szybszym ustawieniem,

polegającym na poruszaniu niwelatorem po kulistej głowicy statywu.

• Coraz częściej na placu budowy możemy zauważyć niwelatory laserowe...

– Tak.

Sz szczególnie godnym polecenia jest model RL-H3C firmy Topcon (fot. 2). Jest to bardzo funkcjonalny niwelator laserowy do prac ogólnobudowlanych. Jego zaletą jest szybkie automatyczne samopoziomowanie, automatyczne ostrzeganie o zmianie wysokości instrumentu, duży zasięg i wysoka dokładność. Posiada on również możliwość definiowania płaszczyzn o stałym spadku, co jest zagadnieniem kluczowym w pracach drogowych i posadzkarskich. Podobnie, jak każdy laser z tej serii współpracuje on z czujnikiem poziomu wchodzącym w skład wyposażenia standardowego. Wszystkie te możliwości, w połączeniu z prostą obsługą, wodoszczelnością i pyłoszczelnością czynią z niego uniwersalne i niezawodne urządzenie dla całego spektrum prac ogólnobudowlanych.

• Nareszcie na rynku ukazał się instrument dla tych, którzy wykonują wszelkie prace wykończeniowe, montażowe czy instalacyjne wymagające szybkiego skutecznego wyznaczenia pionu i poziomu. Jest to laser krzyżowy HV-10 (fot. 3).

Aleksy Romanowicz

– Urządzenie to emituje wiązki lasera w dwóch prostopadłych do siebie płaszczyznach pionowych i w płaszczyźnie poziomej. Laser ten jest w pełni samopoziomowalny, wystarczy go włączyć, ustawić na żądanym poziomie i przekonać się, o ile wygodniejsza może być nasza praca. Specjalnie na potrzeby pracy z laserem krzyżowym opracowana została teleskopowa tyczka rozporowa o wysokości 3,8 m. Dzięki niej ustawienie urządzenia na dowolnej wysokości i w dowolnym miejscu praktycznie każdego pomieszczenia jest szybkie i wygodne.

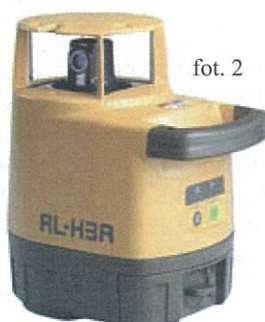
• Co firma Palisander oferuje inwestorom wykonującym prace wodociągowo-kanalizacyjne?

– Z pozytywnym przyjęciem wśród wielu firm tej specjalności spotkał się laser rurowy TP-L4A (fot. 4 i 5). Urządzenie to jest niezastąpione w pracach kanalizacyjnych i wodociągowych; jest odporne na wyjątkowo ciężkie warunki zewnętrzne oraz uszkodzenia mechaniczne. Prosta obsługa, możliwość nadawania spadku oraz kierunku pracy i automatyczne wyszukiwanie celu czyni urządzenie praktycznym, zwiększającym dokładność i szybkość prac kanalizacyjnych wykonywanych w trudnych warunkach terenowych.

• Oferujecie też Państwo urządzenia do zagęszczania betonu oraz pełną gamę maszyn do zagęszczania gruntu...

fot. 1

fot. 2

fot. 3

fot. 4

fot. 5

Unii

– Na szczególną uwagę zasługuje nowo wprowadzona na rynek zagęszczarka CR 8 z systemem COMPATROL firmy Weber (zdjęcie 1), który na bieżąco kontroluje stopień skuteczności zagęszczania gruntu. Choć system ten został wprowadzony zaledwie kilka miesięcy temu, to już dziś potwierdzają się jego zalety. Prosta obsługa i niezawodność pozwalają wykonać pracę szybciej, lepiej i mniejszym nakładem sił oraz środków. Stopień zagęszczenia podłoża z łatwością odczytujemy po ilości zapalonych w szeregu diod. Zapalona czerwona dioda sygnalizuje, że grunt jest już dostatecznie zagęszczony. Uwagę należy zwrócić na fakt, iż pomiaru dokonujemy na całej zagęszczanej powierzchni. Jeżeli grunt nie jest jednorodny, określa się miejsca, gdzie ma on mniejszą nośność i może zajść potrzeba jego wymiany. Ma to szczególne znaczenie, gdy właściwości statyczne podłoża spełniają ważną rolę (np. fundamenty). COMPATROL pozwala stwierdzić czy podłoże w ogóle nadaje się do zagęszczania. Korzystając z COMPATROL mamy pewność, że podłoże zostało zagęszczone prawidłowo, dalsza praca jest stratą czasu.

Do zagęszczania gruntu w miejscach trudno dostępnych i bardzo wąskich wykopach wykorzystuje się stopy wibracyjne. Firma WEBER przed kilkoma laty wprowadziła stopy wibracyjne z nowej serii SRV napędzane silnikiem czterosurowym (zdjęcie 2). Cichsza i równiejsza praca, mniejsza emisja spalin, użycie czystego paliwa zamiast mieszanki znalazło uznanie wśród użytkowników. Nowa konstrukcja uchwytu sterowana i zmodernizowana stopa robocza sprawiają, że jej operator w mniejszym stopniu narażony jest na szkodliwe skutki hałasu i wibracji a sterowanie pracującą maszyną wymaga od nich mniejszego wysiłku.

• **Dziękuję za rozmowę.**

Barbara Klem

Energobus

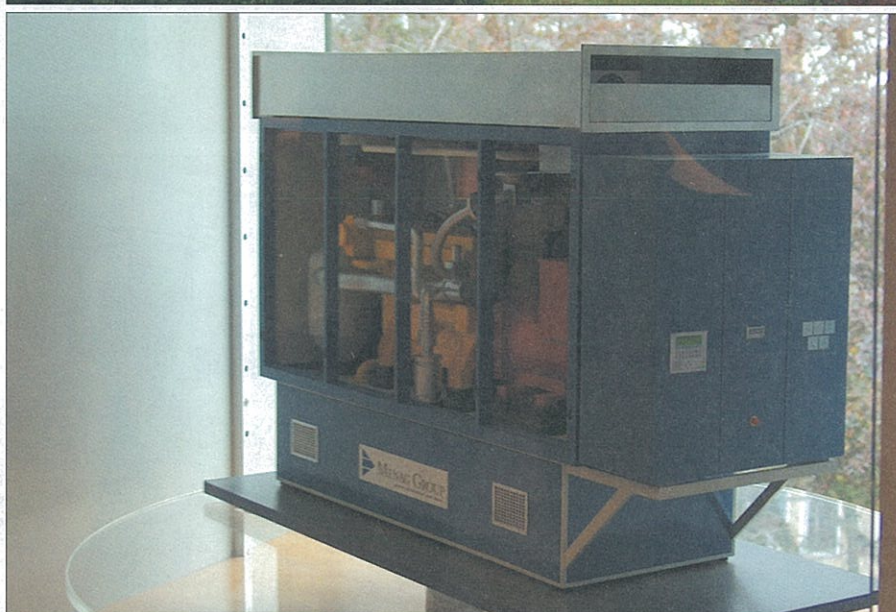
W dniu 27 października 2004 r. odbyło się w sali konferencyjnej Domu Technika w Białymstoku „IV Forum energetyczne – Termooszczędność”. Jego tematem były nowe technologie i metody mające wpływ na zmniejszenie zużycia energii elektrycznej i ciepła, stosowane w budownictwie mieszkaniowym i przemysłowym.

IV Forum energetyczne połączone było z ogólnopolską kampanią informacyjno-edukacyjną AUTOBUS ENERGETYCZNY, która realizowana jest w ramach programu Unii Europejskiej SAVE II.

AUTOBUS ENERGETYCZNY to mobilne centrum edukacyjno-informacyjne promujące przedsięwzięcia i inicjatywy energooszczędne oraz odnawialne źródła energii we wszystkich regionach Polski.

Ekspersi podróżujący autobusem demonstrują działanie nowoczesnych urządzeń i technologii energooszczędnych wchodzących w skład wyposażenia autobusu. Oferują nieodpłatną, obiektywną i aktualną wiedzę na temat przedsięwzięć i inicjatyw związanych z efektywnością energetyczną i odnawialnymi źródłami energii realizowanymi zarówno w Polsce, jak i w krajach Unii Europejskiej.

Odwiedzający autobus mogą doświadczać na żywo zasady działania wybranych urządzeń oraz otrzymać od ekspertów odpowiednie materiały.

Na zdjęciach obok (od góry):

Edukacyjny autobus przed białostockim Domem Technika

Model agregatu MENAG produkującego energię skojarzoną (ciepło i energię elektryczną jednocześnie) z biogazu. Ciepło zawarte w wodzie chłodniczej i spalinach wykorzystywane jest do celów grzewczych. Poprzez wykorzystanie ciepła odpadowego, sprawność układu wzrasta z 30–40% do 50–60%. Warunkiem jest jednocześnie zapotrzebowanie na energię elektryczną i ciepło oraz mała odległość odbiorców końcowych od jednostki kogeneracyjnej. Jest to możliwe na osiedlach mieszkaniowych i małych obszarach przemysłowych.

System wodorowo-solarny Eco H2/O2 jest przykładem wykorzystania energii odnawialnych przy zastosowaniu wodoru. Umożliwia magazynowanie energii słonecznej w formie wodoru.

Budować bezpiecznie

Spotkanie, które odbyło się 20 października br., nawiązuje do hasła tegorocznej kampanii prowadzonej przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy „Budować bezpiecznie”.

W obradach uczestniczyli posłowie, z Marszałkiem Sejmu RP Józefem Oleksym na czele oraz przedstawiciele Głównego Inspektora Pracy, Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, organizacji gospodarczych i zawodowych budownictwa, instytucji naukowych oraz terenowych inspektoratów pracy. Spotkanie, poświęcone poprawie warunków pracy w budownictwie, wpisuje się w obchody Europejskiego Tygodnia Bezpieczeństwa.

W krajach UE w budownictwie pracuje około 13 milionów osób, tj. ok. 8 proc. zatrudnionych. Budownictwo pozostaje wciąż jedną z najbardziej „niebezpiecznych” gałęzi europejskiej gospodarki. Wypadki w nim stanowią około 20 procent wszystkich wypadków w pracy, przy bardzo wysokim udziale wypadków ciężkich i śmiertelnych.

W Polsce liczba wypadków w budownictwie systematycznie maleje – w 2000 r. było ich 11.245, w 2003 – 7.304, w I półroczu br. – 2.705. Wynika to głównie ze spadku zatrudnienia w branży budowlanej. Mimo to budownictwo pozostaje jednym z działów gospodarki najbardziej zagrożonym wypadkami. Najistotniejsze zagrożenia w budownictwie stwarzają prace na wysokości,

Rada Ochrony Pracy

przy wykopach oraz przy mechanicznym i ręcznym przenoszeniu ładunków.

Z danych Komisji Europejskiej wynika, że 7–9 proc. pracy w UE jest wykonywane bez umowy o pracę, a problem ten szczególnie dotyka właśnie budownictwa. Prawie połowa wszystkich zatrudnionych w tej branży pracuje w firmach zatrudniających nie więcej niż 10 osób. Roczna wartość inwestycji w tym sektorze szacowana jest na 902 mld euro.

Przewodniczący Rady Ochrony Pracy poseł Zbigniew Janowski wskazał, iż na polskim rynku budowlanym dominują małe i średnie firmy. Blisko 30 procent

z nich działa jednak w szarej strefie, co ma istotny wpływ na stan bezpieczeństwa pracy.

W dyskusji wskazywano na potrzebę większej koordynacji pomiędzy takimi instytucjami jak Państwowa Inspekcja Pracy, Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, Rada ds. Bezpieczeństwa Pracy w Budownictwie (działająca w ramach Rady Ochrony Pracy) oraz samorządami, organizacjami pracodawców i związkami zawodowymi.

(tj)

Artykuł pochodzi z „Biuletynu Informacyjnego” Ministerstwa Infrastruktury – www.mi.gov.pl

Zmiany w przepisach budowlanych

Rozporządzenie o wyrobach budowlanych

Od 11 października br. obowiązuje Rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz sposobu znakowania ich znakiem budowlanym (Dz. U. Nr 198, poz. 2041).

Rozporządzenie stanowi realizację delegacji ustawowej, zawartej w art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych (Dz. U. Nr 92, poz. 881), która upoważnia ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej do określenia, w drodze rozporządzenia,

sposobów deklarowania zgodności wyrobów budowlanych oraz znakowania wyrobów budowlanych znakiem budowlanym.

Dotychczas ta kwestia regulowana była przez Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie systemów oceny zgodności, wzoru deklaracji zgodności oraz sposobu znakowania wyrobów budowlanych dopuszczanych do obrotu i powszechnego stosowania w budownictwie (Dz. U. Nr 113, poz. 728), wydane na podstawie art. 10 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. Przepisy art. 10 ustawy – Prawo budowlane zastąpione zostały ustawą o wyrobach budowlanych.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o wyrobach budowlanych, wyrób budowlany może być wprowadzony do obrotu jeżeli nadaje się do stosowania przy wykonywaniu robót budowlanych i jeżeli jest oznakowany, znakiem budowlanym. Oznakowanie wyrobu budowlanego znakiem budowlanym jest dopuszczalne, jeżeli producent, mający siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, dokonał oceny zgodności i wydał, na swoją wyłączną odpowiedzialność, krajową deklarację zgodności z Polską Normą wyrobu albo aprobatą techniczną. (kz)

Artykuł pochodzi z „Biuletynu Informacyjnego” Ministerstwa Infrastruktury – www.mi.gov.pl

Czy wynagrodzenie wykonawcy zamówienia publicznego może być waloryzowane w przypadku opóźnienia urzędu w wydaniu decyzji niezbędnych do rozpoczęcia robót?

Jak wynika z wyroku Sądu Najwyższego z 7 października 2004 r. (sygn. IV CK 75/04), dający zamówienie publiczne i wykonawca mogą się umówić, że w razie opóźnienia w realizacji zamówienia z przyczyn, na które wykonawca nie miał wpływu, jego wynagrodzenie ustalone w umowie będzie waloryzowane.

Zapis taki i jego realizacja nie są sprzeczne z generalnym zakazem zmian postanowień umowy w stosunku do oferty, na podstawie której dokonano wyboru wykonawcy zamówienia, wynikającym z art. 76 uprzednio funkcjonującej ustawy o zamówieniach publicznych z 1994 r., na bazie której wydane zostało orzeczenie Sądu. Z uwagi na funkcjonowanie tego zakazu również w art. 144 Prawa zamówień publicznych z 2004 r. (Dz. U. nr 18, poz. 177 ze zm.) omawiane orzeczenie pozostaje jak najbardziej aktualne.

W sprawie, która znalazła zakończenie przed Sądem Najwyższym, przesłanką waloryzacji, na którą powoływał się wykonawca, było opóźnienie w uzyskaniu decyzji warunkujących rozpoczęcie robót. Winy wykonawcy w tej sferze nie stwierdzono, gdyż wszystkie wnioski o wydanie decyzji złożone były w terminie.

Czy wobec znacznego opóźnienia generalnego wykonawcy w zapłacie, podwykonawca może zwrócić się o zapłatę bezpośrednio do inwestora?

Zgodnie z zasadą swobody umów taką formę dodatkowej gwarancji zapłaty można zastrzec, formułując umowę o dzieło z generalnym wykonawcą, o ile oczywiście wyrazi na to zgodę inwestor. Jednocześnie możliwość taka wynika bezpośrednio z ustawy Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

Z uwagi na częste nieregulowanie lub nieterminowe regulowanie należności za wykonanie robót budowlanych podwykonawcom robót budowlanych, ustawodawca regulując umowę o roboty budowlane w kodeksie cywilnym (Księga trzecia. Zobowiązania, Tytuł XVI. Umowa roboty budowlane, art. 647–658) przyjął najdalej idącą formę odpowiedzialności za powstałe zobowiązanie. Jest to odpowiedzialność solidarna inwestora i generalnego wykonawcy wobec podwykonawcy za zobowiązania powstałe w zwią-

ku z realizacją robót budowlanych. Odpowiedzialność ta dotyczy całości zobowiązania i niezależna jest od czyjejkolwiek winy. Na podstawie art. 366 k.c., stanowiącego o istocie zobowiązań solidarnych po stronie dłużnika, podwykonawca może żądać zapłaty od inwestora i wykonawcy razem lub od każdego z nich z osobna. Każdy z dłużników solidarnych ponosi ryzyko całego świadczenia wobec wierzycieli. Spełnienie świadczenia przez jednego dłużnika zwalnia resztę zobowiązanych. Dalsze rozliczenia – regresy – między dłużnikami odbywają się po spełnieniu świadczenia, bez udziału podwykonawcy (art. 376 k.c.).

Aby jednak skorzystać z takiego rozwiązania, muszą zostać uprzednio spełnione poniższe warunki, zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego dotyczącymi umowy o roboty budowlane.

Gdy między inwestorem i generalnym wykonawcą zawarta została umowa o roboty budowlane, powinna ona określać zakres robót, które wykonawca powinien wykonać osobiście lub za pomocą podwykonawców. W zakresie tych ostatnich robót, generalny wykonawca może zawrzeć umowę o roboty budowlane z podwykonawcą. Jednak do jej skuteczności niezbędna jest zgoda inwestora. Może to również wyglądać w ten sposób, że wykonawca przedstawia umowę z konkretnym podwykonawcą lub jej projekt wraz z częścią dokumentacji dotyczącą wykonania robót określonych w umowie lub projekcie. Jeżeli inwestor w terminie 14 dni od przedstawienia ww. umowy nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń poczytuje się, że wyraził zgodę na zawarcie tej umowy – art. 647¹ k.c. Analogicznie, do skutecznego zawarcia przez podwykonawcę umowy z dal- szym podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora i wykonawcy.

Umowy powyższe, jak również wszelkie ich zmiany uzupełnienia i aneksy muszą mieć formę pisemną, której niezachowanie skutkuje nieważnością czynności prawnej. W praktyce wykorzystywane są zazwyczaj wzorce umowne, ogólne i szczegółowe warunki umów. Sama umowa o roboty budowlane między inwestorem i wykonawcą bezpośrednim powinna być stwierdzona pismem dla celów dowodowych – art. 648 § 1 k.c.

Wyżej omówiona umowa o roboty budowlane, która jest specyficzną odmianą umowy o dzieło zostaje z reguły zawarta w przypadku dużych i skomplikowanych prac budowlano-montażowych. Niewielkie i proste prace są zazwyczaj przedmiotem umowy o dzieło, co jest w obrocie cywilnoprawnym jak najbardziej dopuszczalne. ■

Wydawca

Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa Oddział Lublin
20-029 Lublin, ul. M. Curie-Skłodowskiej 3/17
tel./fax (0 81) 532 91 29
www.pzitb.org.pl/lublin

Przewodniczący O/PZITB

Kazimierz Imbor

Redakcja

20-029 Lublin,
ul. M. Curie-Skłodowskiej 3 pok. 19
tel./fax (0 81) 532 29 66
e-mail: biuletyn@icn.pl

Redaktor naczelna

Joanna Gierak
tel./fax (0 81) 532 29 66
e-mail: j.gierak@interia.pl

Reklama i Marketing

Grażyna Skowrońska
tel./fax (0 81) 532 29 66
e-mail: g.skowronska@poczta.fm

Redakcja w Białymstoku

red. Barbara Klem
ul. M.C. Skłodowskiej 2
15-097 Białystok
tel./fax (0 85) 742 49 55
e-mail: klem@csk.pl

Skład i druk

Przedsiębiorstwo Wydawnicze Związku Niewidomych „Print 6” Sp. z o.o.
20-218 Lublin, ul. Hutnicza 9
e-mail: print6@protek.pl

Skład Rady Programowej:

mgr inż. Imbor Kazimierz
mgr inż. Dobrowolski Ryszard
mgr inż. Drapa Jerzy
mgr inż. Grzegorezyk Jakub
mgr inż. Huryń Lucyna
inż. Jurkowski Karol Marek
tech. bud. Laskowski Bogdan
prof. dr hab. inż. Miedziński Czesław
dr inż. Podkowiński Czesław
mgr inż. Siuda Bogdan
mgr inż. Stokowski Józef
mgr inż. Uściłko Stanisław

Zasady prenumeraty

Członkowie Podlaskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa otrzymują „Biuletyn” bezpłatnie. Jeżeli Państwo nie jesteście członkami Izby, a chcecie zaprenumerować nasze czasopismo, prosimy:
– dokonać pisemnego zamówienia (podać nr NIP i podpisać upoważnienie dla PZITBO/Lublin do wystawienia f-ry VAT bez podpisu odbiorcy) i przesłać faksem na numer (081) 532 91 29 lub za pośrednictwem poczty na adres: PZITB O/Lublin, 20-029 Lublin, ul. M.C. Skłodowskiej 3/17,
– wpisać na przelewie: Prenumerata „Biuletynu informacyjnego”.

Koszt całorocznej prenumeraty 4 kolejnych numerów „Biuletynu” wynosi 23 zł (4 x 5,75 zł). Należność należy wpłacać na konto PZITB O/Lublin.

Numer konta: PKO BP II O/Lublin
60 1020 3150 0000 3102 0003 0288

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów przyjętych do druku.

Zabytkowe śródmieście Suwałk

Ratusz (siedziba Urzędu Miasta). W roku 1834 w narożniku rynku i Prospektu Petersburskiego, w miejscu, w którym stała drewniana karczma „Rogówka”, wzniesiono parterowy, murowany budynek odwachu, którego projektantem był prawdopodobnie Antonio Corazzi. Natomiast w latach 1842–1844, po długotrwałych debatach dotyczących lokalizacji, powstał przylegający do odwachu, budynek miejskiego ratusza. Najprawdopodobniej autorem tego projektu był inny wybitny architekt, Karol Majerski. Architektura ratusza wyraźnie nawiązywała do sąsiedniego odwachu. Pierwotnie był on również parterowy. W latach 1855–1858 oba budynki przebudowano, dodając im piętro, a ratusz zwieńczyła wieża obserwacyjna z zegarem. Autorem projektu przebudowy był również Karol Majerski. Oba budynki, stanowiące w zasadzie jedną całość, są niewątpliwie jednymi z najciekawszych obiektów architektonicznych Suwałk. Obecnie w miejskim ratuszu trwają prace remontowe.

Budynek dawnej poczty (teraz Suwalska Izba Rolniczo-Turystyczna), ulica T. Kościuszki 45. Wraz z uruchomieniem szosy warszawsko-petersburskiej Suwałki stały się ważnym punktem pocztowym i etapowym. Dlatego też w roku 1829 zbudowano tu piętrowy i obszerny budynek poczty. Podobnie jak sąsiadująca z nim kamienica oznaczona numerem 47, budynek utrzymany jest w tak zwanym porządku jońskim i w porównaniu do innych obiektów znajdujących się w tej części miasta, stanowi jej niewątpliwą ozdobę.

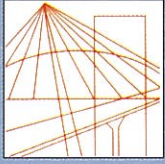

Ulica Tadeusza Kościuszki, która stanowi główną oś miasta, została wytyczona w 1819 r. i miała od początku imponującą szerokość 58 łokci (łokiec – 57,6 cm). Była ona arterią przelotową, stanowiącą fragment traktu warszawsko-kowieńsko-petersburskiego. Wytyczenie ulicy (noszącej wówczas nazwę Prospektu Petersburskiego) wiązało się ze wzrostem znaczenia Suwałk jako stolicy województwa augustowskiego, a później guberni suwalskiej. Unikato- wy układ suwalskiej starówki wiąże się z przecina- jącą ją na przestrzał szeroką ulicą Kościuszki. Oko- liczne kamienice zostały zbudowane w stylu klasy- cystycznym.

Opracowała: Lucyna Huryn

Jesteśmy z Wami już rok!

PODLASKA
OKRĘGOWA
I Z B A
INŻYNIERÓW
BUDOWNICTWA

BIULETYN
INFORMACYJNY

*Jesteśmy jedynym pismem inżynierów
budownictwa w regionie podlaskim*

*Czyta nas ponad 3 tys. specjalistów różnych
branż budownictwa, skupionych w Podlaskiej Okręgowej
Izbie Inżynierów Budownictwa*

Są to:

- projektanci
- rzeczoznawcy
- kierownicy budów
- inspektorzy nadzoru

oraz szefowie firm i przedsiębiorstw budowlanych

Zgłoś się do nas a oferta Twojej Firmy będzie zauważona!

Biuro reklamy

20-029 Lublin, ul. M. C. Skłodowskiej 3/19, tel./fax (081) 532 29 66